

„СОЦИАЛИСТЪ“

излиза във Вторникъ и Петък

Редакцията и Административната се намиратъ
въ София.Неплатени писма не се
приематъ.

Ръкописи не се връщатъ

СОЦИАЛИСТЪ

ОРГАНЪ НА РАБОТНИЧЕСКАТА СОЦИАЛЪ-ДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ.

LE SOCIALISTE

Organe du Parti Démocrate-socialiste des travailleurs bulgares

Adresse: Rédaction
„SOCIALISTE“
Sophia.

DER SOZIALIST

Organ der bulgar. Sozialdemokratischen Arbeiterpartei

Абонаментът се предплаща

За год. лева 10 —

„ 6 м. „ 5 —

„ 3 м. „ 2 50

За въ странство лева 14

Единъ брой 10 ст.

За обявления се плаща по
15 ст. на редъ на 4 стран.

Поканватъ се другаритѣ отъ всички мѣста, които не сж се съобразили съ §§ 4, 8 и 9 отъ Организационния уставъ на партията, да направятъ това най-късно до края на този мѣсець.

Централний Комитетъ.

Поканватъ се всички работници отъ желъзарския занаятъ: машинисти, огняри, ковачи, слѣсари, стругари, леяри, бѣкърджии, оръжейници и механици да присъствуватъ на второ събрание, което ще се състои въ сѣботата на 25 Мартъ въ 2 часа слѣдъ обѣдъ, въ помѣщенieto на Общото Работн. Друж. „Братство“, ул. Лавеле. Ще се разгледва въпроса за положението на работниците желъзари, както и начинътъ, по който би могло да се организира единъ професионаленъ синдикатъ отъ работниците желъзари.

ОТЪ КОМИССИЯТА.

Партиитѣ въ България.

Подъ горното заглавие „Vorwärts“ — органа на социалиститѣ, който се ползува съ най-голяма популярностъ и авторитетъ въ цѣла Германия, както казва в. „Съгласие“, е напечаталъ една статия по нашитѣ работи. Статията е написана отъ единъ български другаръ.

Ний мислимъ, че тя прѣдставлява извѣстенъ интересъ за нашитѣ читатели и за това даваме тука *частъ* отъ нея. Казваме *частъ*, защото статията е доста голяма и не ще може цѣла да се помѣсти въ в. „Социалистъ“. Най напредъ въ статията се разправя за правителственитѣ насилия прѣзъ послѣднитѣ избори и за знаменитото „изгасеге свѣщитѣ“. Слѣдъ това автора, като отдава и дължимото на руссофилскитѣ агитации, вършени съ пари, продължава:

„Обаче, било би една пагубна илюзия да се мисли, че относителния успѣхъ на руссофилитѣ се дължи изключително на тѣхнитѣ агитационни сръдства. Въ селскитѣ слоеве, особено между поколението отъ 1877 — 80 руссофилитѣ намѣриха добра почва. Болшинството на нашитѣ селини, които сега сж дребни собственици, прѣди русско-турската война, въ 1877-78 год., бѣха наемни работници, било у турски или български чифликичи, или пъкъ обработваха на исполци тѣхната земя. Прѣзъ и слѣдъ войната турскитѣ чифликичи бѣха принудени да напуснатъ земята си, или пъкъ да я продаватъ за ниска цѣна. Българската дребна собственостъ се въздигна върху развалинитѣ на турскитѣ чифлици и турската дребна собственостъ. Че „на освободителната война“ дължи свои късъ земи макаръ и вече погълната отъ хипотеката, това нашия селенинъ не може да забрави. Той малко се грижи да знае, кое е накарало Руссия да отвори въпросната война. И интересува ли го това, че ако ний днесъ сме една независима държава, намѣсто „задунайска губерния“, то това само, защото европейскитѣ сили въ своя антагонизмъ бѣжтъ и съдѣйствуватъ за такова едно развитие? Намѣрението на казачитѣ бѣше съвсѣмъ друго. Но това което знае селенина е, че благодарение на тѣхъ той се освободи отъ турски чифликичи и има днесъ едно парче земя. Подобна логика не е нито частна нито случайна: тя съответствува напълно на селанския духъ въобщо. Наистина, Руссия се постара да направи много, за да разубеди своитѣ противници въ „сестринскитѣ“ си намѣрения. Поколението, което участвува въ сръбско-българ-

ската война и което видѣ какъ постъпи Руссия съ насъ, какъ въ най критическата минута си отѣгли офицеритѣ, като не криеше своето злорадно желание да ни види побѣдени и за смѣтка на нашето поражение да усили своето могъщество — това поколение, повтарямъ е дълбоко руссофобско, то е враждебно на официална Руссия.

Не липсватъ у насъ и такива предприимачи буржуа, които радостно би поздравили нашествieto на русскитѣ войски. Въ всѣкой градъ могатъ да ви посочатъ на такива рицари, богатства на които датиратъ отъ войната прѣзъ 1877—78. Благодарение на русското интенданство и неговитѣ чиновници, тѣзи хора станаха богати, като спекулираха съ хлѣба, одеждата и сѣното на русскитѣ съдати, — това което въ ограниченъ мащабъ става и днесъ въ българската войска. И неудивително е, че подобни авантюристи на капитала поддържатъ русскитѣ агенти т. е. руссофилскитѣ водители.

Една съществена отговорностъ за авторитета, съ който се ползватъ Цанковъ и С-ие, лежи върху онзи режимъ, който живееше чрѣзъ явното и тайно убийство — режима на Стамболова. Съ своитѣ преследвания на руссофилитѣ този човекъ имъ улете мъченически вѣгъль, въ очитѣ на нашия народъ, за свободата на нашата страна. Той имъ създаде единъ ореолъ отъ слава и, отъ клѣти фокусници и продадени твари на негово Сахалинско Величество (elende Taschenspieler und Soldlinge seiner Majestat des Bevölkerees von Sachalin), каквито сж въ дѣйствителностъ, тѣ се преобърнаха въ борци за политическитѣ и граждански права на българитѣ. Както виждате подобно на резултатитѣ на Бисмарковитѣ „Kulturkampf“ и „Ostasiatische Mission“ дойдоха да върватъ, че ненормалното състояние на нашитѣ работи се дължи на нашето разполагане съ Руссия. И, както нейнитѣ партизани гърмятъ, че помирението ни съ Руссия ще доведе миръ и свобода за българския народъ.

Отъ горѣизложенитѣ факти се вижда, върху какво почива авторитета на единъ Цанковъ, или единъ Каравеловъ. И тамъ трѣбва да търсимъ тѣзи причини, а не другадѣ. Напр., първи какво прѣдставлява отъ себе си като личностъ? Лични качества и достоинства му липсватъ съвършено. Като политикъ, неговото знаме се е наклонявало и тука и тамъ, споредъ обстоятелствата. Попреди Цанковъ и Каравеловъ сж биле отчаени руссофилци (Russseufferer). Любопитния може да сръбче въ английската синя книга за 1882—83 слѣдующата фраза на единъ античенъ грѣцки философъ, който Цанковъ е подхвърлялъ на русския дипломатически агентъ въ София: „не ви щемъ ни медъ, ни жилото“. 1) Нѣколко мѣсеца по късно сѣщия Цанковъ въ компания съ сѣщия дипломатически агентъ, предприе личната атака противъ княза Батемберга, което и много съдѣйствува за пощето му грабване на 9 Августъ и неговото завасанне като пѣлникъ въ Руссия. До като Цанковъ се скиташе въ Руссия, той бѣше непримиримъ врагъ на князь Фердинанда, сега, дошълъ въ България, той се обявява за противъ „най вѣренъ поданикъ“. И мода е у нашитѣ руссофилци, а въ особенъ у Цанкова, подобно на нѣкой църковенъ свѣщенникъ, да подквасватъ своитѣ рѣчи и послания съ нѣкой си стихъ изъ библията или съ нѣкой си молитвенъ откъселекъ. Българчето и спасението на българския народъ лежи въ съхраняванетоъ догматитѣ на православната вѣра. Така, послѣдника Борисъ, трѣбва да се прекръсти отъ католикъ въ православенъ, за да се спечели благоволенieto на Руссия. Но човекъ, ще бѣде неволно удивенъ ако узнае, че сѣщия този Цанковъ, въ устата на който сега слушаме само православни формули, че сѣщия този

1) Kulturkampf — културната борба — се наричатъ цѣлъ редъ притеснителни мѣрки, които Бисмаркъ взе противъ католицитѣ. И както Стамболовъ, като преследваше руссофилитѣ въздигна ги на чинъ мъченици за свободата, тѣ и Бисмаркъ направи отъ отчаенитѣ католици фанатични борци за свободата на съвестта и съдѣйствува много на тѣхния успѣхъ. Въ такива случаи — както между прочемъ и въ всичкитѣ други — Бисмаркъ и неговата българска карикатура Стамболовъ водеше не само една реакционна политика, но и една rare excellence *идиотска* политика. К. Р.

2) Частъ отъ документитѣ на английската синя книга и именно тѣзи, въ които е поместена и горната фраза сж издадени на български подъ заглавие „Корреспонденции по българскитѣ работи“ отъ „доброволни изданици“ А. Людика-нова, зетъ на Цанкова. К. Р.

човекъ прѣди 22 години пѣщо, наедно съ единъ попъ Соколски ходи въ Римъ да цалува чехлитѣ на Папа Пий IX и да го моли да даде благословието си на българския народъ, който искалъ да влѣзе въ лоното на римо-католическата черква. Но всичко това е лесно обяснимо: както днесъ Цанковъ е на съдържане у русското правителство, тѣй тогава той бѣше на съдържане у Пезуитската миссия въ Цариградъ.

... Каравеловъ, другия прѣдставителъ на буржуазната руссофилска опозиция е бивши затворникъ на черната джамия. Отъ него правителството има повече причини да се бои, защото той е единъ испеченъ демагогъ. На селенитѣ той обещава финансови реформи, на крупнитѣ землевѣдци — покровителствени тарифи отъ всѣкакъвъ родъ, на индустриалцитѣ — хубави привилегии. Преговата на неговитѣ средства е просто всхипгителна. Напр. като най добро средство за издигане на фабричното производство, той е въ състояние да препорѣчва раздаванетоъ на индустриалцитѣ *gratis* каменнитѣ вклѣнци отъ държавнитѣ рудници Перникъ и Мопано. Разбира се, че дойде ли единъкъ на власть, той ще се вари, като отъ водата, да направи за народа нѣщо повече отъ *тоза*, което сж направили неговитѣ предшественици. А *този* е било всѣкога нула. Но Каравеловъ ще е последователенъ съ себе си, защото неговата буквална девиза е: „изъ политиката е изгонено насието, защото е позволена лажката“. Буржуата на власть и буржуата въ опозиция струватъ едни други. Вѣзсмянение, че нигдѣ политическото шарлатанство не е тѣй разюздано както въ България. До като единъкъ, руссофилитѣ, за да дойде на власть искатъ руската помощ, другитѣ пъкъ се облѣгатъ на тройния съюзъ и на Австрия“.

Въ идущий брой ще обърнемъ внимание на останалата частъ отъ статията.

К. Р.

ВЪТРЕШНА ХРОНИКА.

— По поканата на нѣколко инициатори въ София, на 19 т. м. се свика въ „Славянската Вѣсѣда“ едно събрание, на което се обсъждаше, какъ да се помогне за подигането на индустрията въ България. Говорившитѣ буржуазни „економисти“ бѣха толкова свѣдущи по въпросъ, щото дойдоха да препорѣчватъ да не се кулува въ нѣкои стоки, между другото, по приближиди прѣзидикъ вѣлкъ денъ, да се зарѣчватъ дрѣвки, обща и др. на производители, живущи въ България. Гѣзи мѣрки, какво и да се окрасяваха съ апелации къмъ патриотизмъ, сами говоратъ за своята несъстоятелностъ. Ще се повърнемъ.

— Какво ще каже, когато се раздвижи една масса, която представлява обществена сила, показва ни последното движение на народнитѣ учители. Учителска сѣюзъ, съгворностъ за общо работение на прѣзренитѣ до сега учители — това не е шега работа за спокойствието на буржуазнитѣ партии. И ето ний виждаме, че буржуазния печатъ вдига все по-голямъ шумъ въ полза на учителитѣ. Много вѣстници имъ изказватъ най-голямъ благопожелание, а други пишѣтъ и цѣли статии за тѣхъ. Всѣки бърза да спечели симпатитѣ на забравения общественъ служителъ. Дѣже и правителството, което чрезъ своитѣ органи, отчислява, затвара, отнема чрезъ окръжни политическитѣ права на народния учителъ, и то сега кани окръжитѣ управители (вижъ в. *Прогрессъ*) да вземе всички мѣрки за да се исполци на учителитѣ. Това е една отъ първитѣ стѣпки напредъ, това е вече една малка морална побѣда.

По учителитѣ нека не забравимъ, че ако чуватъ нѣкои похвални отзиви отъ буржуазния печатъ, ако правителството прави изгледъ, че иска да имъ помогне, това е само отъ страхъ предъ оная сила, която тѣ могатъ да представява въ близкото бъдѣще, ако бѣждатъ яко силотени. Прочее, потикъ е вече даденъ, трѣбва да се върги напредъ и радостното е, че това се прави. Панагюрското окол. учит. дружество така сѣщо е издѣло на 7 т. м. едно въззвание до всичкитѣ си другари въ

България, въ което не само се обявяват напълно солидарни съ предидущите възвания, но говорят вече, че трябва да се обсъждат по-нататъшни мърки за създаването на общо-български *учителски съюз*. Освѣнъ това, въ София е започналъ да излиза новъ вѣстникъ за защита интереситѣ на учебното дѣло, *Учителски другаръ*; отъ първия му брой не можемъ да заключимъ за по-нататъшното му направление, но бихме желали всички съзнаващи своитѣ общи интереси учители да държатъ своето дѣло чисто отъ развращающитѣ влияния на правителството и на шарлатанствующитѣ политики. На знамето имъ ясно трябва да личи девизътъ: „народни учители, за всичко, за всичко — надъ-вайте се сами на себе си!“

— Бирникъ на единъ селски участък, Софийско, освѣнъ гдѣто безсѣмъстно се натрапвалъ на селенитѣ да го хранятъ и поятъ, въ при събирането пари, често оставалъ невписани въ квантитѣ отъ 1—3 л. Тѣзи ограбени пари му служили да пиянствува по кърчимѣ. По този начинъ били ограбени: Ц. Христовъ, Д. Шерметовъ, и пр. Нашитѣ голѣми и малки чиновници, по примѣра на своитѣ шефове, систематически ограбватъ невѣжото и така ограбено наше население. Трѣбва въ *Миръ* да ни каже, влиза ли това въ програмата на *народната* (т. е. полицейската) *партия*?

— Много е разглезенъ редакторътъ на в. „Млада България“. Той е готовъ безкрайно да се расплува върху извѣстни теми, да попила на единъ десетки въпроси, да тъне въ самоудоволствие предъ умственното си огледало, да му се вие свѣтъ при една мисль за своето велико минало и настояще. . . . Но само недѣйте бѣде тѣй не-деликатни да го събуждатъ отъ това му самозабравяние. Тогава той се отказва да ви слуша. Той прилича на тѣзи капризни жени, които се цупятъ, кога имъ покажете, че не могатъ да разбиратъ.

Наший отговоръ въ 45-й брой на „Социал.“ е подѣлствувалъ на г. Ризова, като едно ненавѣрно събуждане. Но, каквито физиономии и да строи той при това, намъ съвсѣмъ не е интересно. И въобще, този капризенъ г-нъ, напразно си въобразява, че нашиятъ отзивъ на въпроси, които и той възбужда, произлизалъ отъ желание да се „споразумѣваме“ съ него. Това най-малко. Г. Ризовъ е за насъ интересенъ само като най-яркий представител на авантюристическата политика въ България. До 1886 г. тѣзи мѣтни глави, съ още помѣтни сръдства се „опитваха да освобождаватъ Македония“ до като станяха най-послѣ играчка на по-голѣми отъ себе си авантюристи, като Батемберга и възнанаха страната въ цѣлъ хаосъ. Ото 86 до 94 крояха изъ Бѣлградъ, Букурещъ и „Матушката“ разни комплоти, а отъ 94 съ перо въ ръка спасяватъ България отъ Австрия, за да я вмъкнатъ въ зиналата пастъ на Русия. Такива шутовски държавни мъже и жалки общественни дѣятели могатъ да се *разбиратъ* само съ подобнитѣ си отъ в. „Прогрессъ“, които днесъ близатъ паницитѣ въ Софийския дворецъ, до като преди година върнаха сѣлото въ Москва и Петербургъ. Политѣ се размѣнили. Единѣ въ 1886 крѣпяха, че „злото е въ двореца“, другитѣ въ 1885 повтарятъ сѣлото. . .

И тѣзи политически акробати иматъ смѣлостта да се наричатъ „демократи“ и да очакватъ „свободата“ отъ тамъ, отъ гдѣто никогда не е идвала тя — отъ дворцитѣ — били тѣ софийски, виенски или петербургски.

— Единъ Директоръ отъ едно наше сръдно учебно заведение расправилъ на ученицитѣ: „политическата економиа учи: *какъ е*, за това ти е

наука; социализма учи: *какъ трябва да бѣде*, за това е *искуство* (!). Социализма може да се събдне само при съвършени хора за това е неосъществимъ“. — Г-нѣ директоре, педагогията учи, че невѣжи не могатъ бѣдѣти директори; програмата на „народната партия“ учи, какъ трѣбва „да се гасятъ свѣцитѣ“; вий сте поддържател на това искусство, за това сте и директоръ.

Учителитѣ Костовъ и Николовъ имали смѣлостта да отворятъ вечерни училища въ своето село Селановци, Орѣховско, за да прѣскатъ свѣтлина между своитѣ прости и невѣжи селени. Нѣ за това пѣкъ селската полиция въ главѣ на члена отъ общинския комисион Мамулка распрѣснала събранитѣ въ училището селени и по тоя начинъ, на селенитѣ се доказало, че тѣ нѣматъ право да се учятъ. Закона задѣлжава учителитѣ да отворятъ вечерни училища. И когато отъ 7—8 души селановски учители се намиратъ само двама ревностни распространители на образованието, полицията и тѣмъ забранява това. Направилъ ли е нѣщо за защита на закона г. Великовъ, когато случката му е извѣстна? — Да. Прѣмѣстени сѣ и двамата въ двѣ разни села.

— Прѣди нѣколко дена студентътъ К. Поповъ е ударилъ плѣсница на другъ единъ студентъ Бербенко за гдѣто послѣдний злонамѣренно прѣскалъ слухове измежду студентитѣ, че г. Поповъ билъ орждие на в. „Прогрессъ“.

Като съобщава този фактъ „Млада България“ си позволява да характеризира тази постѣпка на г. Попова съ думитѣ „сопанджилжкъ“. Ний познаваме много добръ г. Попова, а и въ дадения случай, неговата постѣпка, каквато и да е ти, имала е характеръ на защита своята честъ, която тѣй безцеремонно се е опиталъ да поругае единъ плащанъ драскачъ на една мръсна петербургска газета. — Оклѣветенитѣ чрѣзъ „М. Б.“ господа сѣ не отнесли до редакцията на тоя листъ да искатъ опровержение. Ще се повтрнемъ по таа история.

Шиваческият синдикатъ въ София.

Капитализма съ своето разлагающе влияние върху всички стари занаяти въ България, не се забавя да въдворява новитѣ отношения и въ занаята на шивачитѣ. Особено въ по-голѣмитѣ градове съразмѣрността между господари и работници шивачи се е измѣнила много. Много предидущи майстори днесъ работятъ на парче на капиталистичѣ шивачи; наистина, въ това си положение тѣ държатъ по нѣкози и свои помощници, на които заплащатъ, като на надничари, но тѣ окончателно сѣ изгубили предидущата си независимостъ; тѣ сами сѣ изложени на експлоатацията на господаритѣ, като работятъ редомъ съ своитѣ помощници твърдѣ често по 14—16 часа на день и за едно нищожно възнаграждение: по общитѣ си интереси, тѣ не се отличаватъ отъ цѣлата масса на работничѣ шивачи.

Благодарение на неспособното си положение, което се създаде отъ новитѣ условия, а така сѣщо и подъ влиянието на социалъ-демократическата пропаганда, голѣма частъ отъ софийскитѣ шивачи, слѣдъ печатаритѣ, сѣ доплѣ до спасителната идея, че на експлоатацията на голѣмитѣ трѣбва да се противопостави сдружаването на малкитѣ.

Тѣ се събраха въ началото на м-ць Февруарий и на 19 с. м. окончателно се организираха въ Централенъ Раб. Шивачески Синдикатъ, приеха

Слѣдователно, той свика въ удобния случай своитѣ служители и имъ внуши, че е желателно да бѣятъ върху нѣкой си подозрителни лица, които се навъртатъ около двора и ако нѣкой открие прѣдметъ, който да има даже и най-далечно сходство съ бомби, би трѣбвало веднага да обади и повика полицията.

— „Ами какъ изглежда бомбата?“ — запита Кюниге, който не можеше да се догади за същността на подобенъ инструментъ.

— „Ето на какъ изглежда“, — каза Демлихъ; той си спомни краткото описание на Вайяновата бомба, което — въ в. *Крайсблатъ* бѣ чело. — „Ти изглежда като едно гърне — точно като гърне“.

— „Но какъ туко-тѣй може да се прѣсне едно гърне?“ — попита готвачката недовѣрчиво.

— „Глупаво човѣче“, — изруга и Демлихъ, „защото въ пего има единъ фитилъ; единъ разгоренъ и димящъ фитилъ, или нѣщо друго горѣщо. За туй — внимавайте добръ“.

Съ тѣзи наставления той не бе още исчерпалъ своитѣ прѣдпазители мърки.

При най-близкото заплащане на работничѣ си, слѣдъ прекратяването на работата, повика едного отъ тѣхъ, когото бѣ зель

синдикалниятъ уставъ и избраха за прѣдседателъ другарѣ А. Гюзелевъ.

Прѣди всичко „освобождението на работничѣтѣ е дѣло на самитѣ тѣхъ“. Работничѣтѣ шивачи разбраха тази елементарна истина и се въсползуваха отъ случая да се сдружатъ. Най-сетѣ тѣ разбраха, че нищо друго не може да ги спаси, освѣнъ организирането и воденето съзнателна класова борба.

Главната цѣль, която синдиката си поставя на първо мѣсто въ уставътъ е: *развиване на класово съзнание въ шивачитѣ и материалното имъ подобрене*, като се води борба въ името на работническитѣ интереси. Работничѣтѣ трѣбва да се ползуватъ съ всички сръдства, позволени отъ съществующитѣ закони и да водятъ рѣшителна борба за запазване и подобрене на своитѣ интереси. Друго важно нѣщо въ уставътъ е туй, че за синдикаленъ празникъ е опредѣленъ 1 Май (19 Априлий). Ний видѣхме вече уставѣтъ отпечатанъ и на корицитѣ е отбѣлѣзанъ девизътъ: „Работници отъ всички страни, съединявайте се!“ Работничѣтѣ шивачи ще почувствуватъ силата и значението на своя синдикатъ, когато той уикне добръ. Но необходимо е сега, щото тѣ дѣятелно да агитиратъ и между онии работници, които не сѣ записали за членове. Не само това. Съзнателнитѣ отъ тѣхъ трѣбва още да агитиратъ и между работничѣтѣ отъ всички други занаяти, като имъ вдѣхвватъ знание на общитѣ интереси и сетѣ посредствомъ съвмѣстна борба да могатъ да извоюватъ по голѣми подобрения за работническата класа.

Ний канимъ всички провинциални работници шивачи да се въсползуватъ отъ примѣра на Софийскитѣ си другари и да помислятъ за своето положение. Единственното имъ спасение е въ сдружената дѣятелностъ. Тѣ може да си испиятъ устава на „Ц. Р. Ш. С.“, като се обърнатъ до настоятелството въ София.

Ако капитализма пролетаризира дребнитѣ занаятчи и производители, социализма извършва своята революционна роль, като имъ посочва спасителний исходъ. Не ще бѣде за дълго, когато всички други работници отъ различнитѣ занаяти ще съзнаятъ мизерността на своето положение и ще потърсятъ опора въ економическитѣ организации.

Нашитѣ най-искренни и прочувствени поздравления на шиваческия синдикатъ, като пожелаваме енергия и постоянство на членоветѣ му. Съ своята съзнателна борба тѣ ще помогнатъ на общото дѣло за по-скорошното въдвориване на оня общественъ порядѣкъ, при който всѣкий ще се радва на щастие и благоденствие.

С. Е. Русевъ.

Зъщо в. „Прогрессъ“ губи прѣдъ общественното мнѣние.

(Този нѣтъ една характеристика*)

Като си задаваме съ горестъ на душата горния въпросъ, ний не можемъ да не се попитаме заедно съ смаяния читателъ: възможно ли е да се каже подобно нѣщо за в.

*) Ние помѣстиме горната статия, при всичко, че не сме стигнали съ преувеличеното значение, което авторътъ, веренъ на традицитѣ на своя кръжъ, придава на „Прогрессъ“ презъ време на надналий режимъ. Ти е характерна, като признакъ на нравствената чистота, която все още се крѣпи туко-тамъ въ редомѣтъ на политическата демокрация.

на око, въ стаята си въ горния етажъ, — когато другитѣ си отидоха. Тамъ чифликчията съ една страшна инквизиторска външностъ каза на работника:

— „Хансъ Рихтеръ — азъ чувамъ, че си билъ социалъ демократъ — истина ли е това?“

Запитания подигна рамене. — „Що се грижите за това? Азъ си изпълнявамъ работата — това не Ви ли е достатъчно?“

— „Никакво възражаване!“ — извика чифликчията, — „вий не можете да успорвате че не сте социалъ-демократъ?“

— „Азъ оспорвамъ само това, не че съмъ длъженъ да ви давамъ отчетъ върху мойтѣ убеждения“, — отговори Рихтеръ.

— „Добръ — тогава Вий сте уволнени!“ — заяви категорически Демлихъ.

Хансъ Рихтеръ бѣше изненаданъ отъ това внезапно распорѣждане. Той захвана да мисли, че туко въ тази областъ, туко — тѣй лесно работа не може да се намѣри, а бѣше баща, когото едно преместване въ друга областъ, ще му струва твърде скъпо.

— „Нѣ г. Демлихъ“ — обърна се той учтиво, — „бѣзъ всѣкаква причина едно внезапно испѣждане“.

— „Не е ли достатъчна причината, че вий

ПОДЛИСТНИКЪ.

БОМБАТА.

Смѣтна история изъ сѣмъния животъ.

(Преводъ отъ немски).

Бѣше въ време на страховѣтъ отъ атенитѣ и бомбитѣ въ Франция, когато в. *Крайсблатъ* отъ Винкелсдорфъ убѣждаваше своитѣ вѣрующии читатели, че сѣщо и ний въ Германия сме изложени на опасности отъ анархиститѣ и че социалъ-демократитѣ най-малко, ако не и повече, бѣе опасни, както францускитѣ бомбохвъргачи Henry и Veillant.

Това поучение направи едно твърдѣ дълбоко впечатление на чифликчията Демлихъ, зачого в. *Крайсблатъ* изпълняване заради пего опия функции, които — другитѣ разумни граждани си изпълняваха сами, той (в. *Крайсблатъ*) управляваше неговата политическа мисль и неговитѣ участия въ общественнитѣ работи.

И тѣй, ако в. *Крайсблатъ* предпазваше читателитѣ си отъ опасноститѣ на бомбитѣ и отъ социалъ-демократитѣ, туй бѣше за г. Демлиха достатъчна причина да се уплаши и да се прѣдпазва.

„Прогресъ“, — за опя в. Прогресъ“, който така юнашки и самоотвержено се бори, и то въ първите редове, против тиранията на Търновчанина? Читателят има право да скърби. Скърбимъ и ний, — толкова повече, че ний сме били едни отъ неговитѣ най-вѣрни поклонници и обожатели. Но той въпросъ ни се налага отъ жестокитѣ факти и цѣмъ-пещѣмъ, ний сме длъжни да отговоримъ.

Често пжти, „добритѣ“ хора у насъ, които гледатъ на съществуващия политически хаосъ въ нашето общество, се твърдѣ много безпокоятъ за близкото бѣдѣще на българското отечество. Задъ тоя политически хаосъ тѣ не виждатъ друго, освѣнъ политическия гробъ на България. И, погледнато изолирано на фактитѣ, тѣ, може би, иматъ право. Дѣйствително, тѣзи факти сѣ така грозни, щото не ни прѣдвѣщаватъ нищо добро. И ний сериозно бихме се безпокоили за нашето бѣдѣще, ако да не правихме една малка разлика между политическия развратъ на партитѣ въ единъ народъ и самия народъ, вземѣнъ въ неговата обща масса, въ неговата цѣлкупностъ. А така погледнато на нѣщата, ний ще видимъ, че обезпокоителния за нѣкои политически развратъ стои на повърхността на нашето общество, той не е пропикналъ въ неговитѣ дълбочини, — той не е отровилъ, пресушилъ жизненитѣ сили на нашия народъ. Въ туй отношение нашия народъ е останалъ дѣвственъ. А такъвъ народъ лѣсно не умира, — той не умира даже и тогава, когато неговитѣ водители, като, храни боже напѣтъ, го водятъ къмъ явна погибель. Такъвъ народъ, рано или късно, ще нанесе потрѣбни ударъ на своитѣ развратители и ще ги изхвърли на историческото купище, гдѣто имъ е и приличното мѣсто. А нашия народъ е почналъ вече своята чистителна работа върху политическата арена, гдѣто разни пигмеи се състезаватъ надъ неговата участъ. И почналъ е отъ тамъ, отъ гдѣто *аслж* трѣбва да почне, — отъ вчерашни будители и днешни приспиватели.

Не ще съмнѣние, че въ недавнатата борба противъ тиранията на Стамболова, в. „Прогресъ“ не бѣше „единъ въ поле воинъ“. Имаше и други доблѣтни борци. Но никой не може откажа факта, че той бѣ единъ отъ влиятелнитѣ органи, единъ отъ тѣзи, които силно дѣйствуваха върху обществото.

На какво „Прогресъ“ длъжение своята сила? На своята смѣлостъ ли само?

Не мислимъ. Задъ тая смѣлостъ хората виждаха и нѣщо друго: именно, тѣ виждаха високо издигнато знамето, на което ясно личеше общечовѣческиятъ идеалъ: „Свобода равенство, братство“. Тѣ виждаха и нѣщо повече. Като знаеха, че около тоя вѣстникъ сѣ сгруппирани хора млади, хора които за пръвъ пжтъ излизаха съ такъвизъ свѣтлин идеали

на политическата сцена, тѣ не се съмняваха въ тѣхната *искреностъ*. Ситѣ на лѣжитѣ на своитѣ стари шарлатанствующи водители, народътъ се радваше на своитѣ млади и смѣли борци, въ които той виждаше олицетворението на едно ново течение, близо до неговитѣ истински интереси. Най-вече той мислеше, че *поне сега не го лѣжатъ*.

Ето, спорѣтъ насъ, гдѣ бѣ источнича на силата, на грамадното влияние на тоя вѣстникъ.

И добръ отиваше борбата въ начало.

Но... появи се „Свободно Слово“ съ всеизвѣстната негова тактика: жестоко порицание на тиранското правителство и циско кланяние и работѣпно възвеличаване на короната. Размѣниха се нѣкои и други комплименти между двата ратуящи вѣстници, слѣдъ което, казватъ, послѣдвало едно свиждане между тѣхнитѣ редактори. До колко туй е вѣрно, — не знаемъ; но онуй което не подлѣжи на такъвъ споръ, е факта, че слѣдъ едно двунедѣлно неизлизане се появи първий двоенъ брой на „Прогресъ“, гдѣто рѣзко, безъ всѣкакъвъ преходъ испѣкна тактиката на „Свободно Слово“.

Вѣстникътъ, който до вчера игнорираше двора, почна да колѣнич и апелира къмъ него.

Това бѣ първото му подхлѣзване, по оная наклонна плоскостъ, по която той и до сега безъ спиръ се търкала. Тоя преломъ въ неговата тактика подбѣстнува като студентъ душъ върху чувствата на мнозина негови искрени приятели и съмнѣлници. Но понеже *обстоятелствата* (сегашното му двустро оржжие) тогава бѣха твърдѣ усилни, мнозина му простиха туй оржжие, като едно отчаяно срѣдство за постигането на гонимата цѣль: събарянето на бруталната тирания.

Но най-послѣ многоожидания день дойде: тиранътъ падна! Паднаха и много маски... въ туй число и ония на хората около „Прогресъ“.

Вмѣсто да се окопитатъ и стѣписатъ, тѣ се нагърбиха съ неблагодарната задача да защищаватъ *à tout prix* едно правителство, което, като денѣтъ си полича още отъ сутринѣта. Въ борбата си противъ Стамболова тѣ жертвуваха своята тактика, — сега пъкъ изхвърлиха цѣлото си направление. Но такъвизъ работи не ставатъ лѣсно и не минаватъ незабѣлѣзано. Тѣмъ трѣбваше извѣстно оправдание. И... докопахъ се о *обстоятелствата*. Вчерашнитѣ *огри прогресисти* изведнажъ се трансформираха въ *груби опортюнисти*.

Новото правителство не само че не оправда надѣждитѣ на измѣненъ народъ: то не само че не тури край на беззаконията на Стамболова; но, на противъ, то се яви достоенъ продължителъ на неговата адска система на управление. То извърши и нѣщо повече.

Съ закѣспѣлото освобождение отъ затвора и изгнание неговитѣ политически жертви, то призна и санкционира неговитѣ най-крупни беззакония. Туй обстоятелство бѣ достатъчно да направи мнозина слѣпи да прогледатъ. „Прогресъ“ се задоволи съ едно глухо подземно ржжжение и продължаваше да жуми. Но види се, неговата слѣпота бѣ така дълбока, щото, за да погледне, нему непрѣменно трѣбваше нѣщо повече отъ тоя фактъ. Туй *повече* не закѣспѣ да дойде. Настѣпиха градскиѣ избори съ скандалиозното поведение на войската и полицията въ Видинѣ. И какъ, мислите вий, постѣпи „Прогресъ“? Било по старъ навикъ или инерция, той въ начало протестира, за да се обърне на другия день съ едно плоско извинение предъ своитѣ читатели, че нѣкои негови приятели, въ искренности на които той до оная минута не се съмнявалъ, го излѣгали и вкарали въ заблудение.

Но дойдохъ и депутатскитѣ избори. Гасителитѣ на всѣка свѣтлина, угасиха свѣтитѣ на Бѣло-Слатинскитѣ избори. И въ мрактѣ извършиха онуй, което въобще хората на мрака вършатъ въ тъмнинѣта. Цѣлий печатъ възнегодува. Възнегодува и „Прогресъ“... но впуши му се, че това става по желанието на една висша воля и *обстоятелствата* (ахъ тѣзи обстоятелства) веднага се измѣниха. „Прогресъ“ замлъкна, за да не си отвори вече устата.

Отвори се камарата, която — знамение на врѣмето си, — ще носи въ историата характерното име „нощна“. Почна се провѣрката на изборитѣ. Приеха се избори, като напр. Свищовския, които даже и една Стамболовска камара не би приела; кассираха се други, които не трѣбваше да се касиратъ. Повдигнаха се въпроси отъ важно конституционно значение, като напр., въпроса за прѣварителното кассиране отъ министра на Вжтрѣшнитѣ Дѣла единъ редовно станѣлъ изборъ, като Бѣло-Слатинския и назначение на други повъ. Повдигна се и въпроса за измѣнението на чудовищния членъ отъ закона за полицията, по интернирванията, по който не малко врѣва се вдигаше и отъ „Прогресъ“. Повдигнаха се и много други въпроси отъ капитална важностъ. Какво поведение сѣ държали въ камарата по всички тия въпроси неговитѣ редактори, ний неговитѣ читатели, не знаемъ, но което знаемъ, то е, че освѣнъ нѣкои случайни „изтървания на перото“, ний нищо друго не срѣщнахме по тѣхъ въ неговитѣ страници.

Защо всичко това? Защото така го исквахъ *обстоятелствата*.

Да говоримъ ли и за поведението на тоя вѣстникъ и по третий допълнителенъ изборъ въ Бѣло-Слатина, гдѣто мъченическото българско право третий пжтъ биде раснато на

принадлѣжитѣ къмъ революционната партия, която застрашава напѣтъ надѣжди и безопасността ни?“ извика Демлихъ.

— „Помислете, че имамъ фамилия“, — каза Рихтеръ.

— „Що ме е грижа менъ за фамилията ви!“

— „Какъ, ще трѣбва да продамъ малката си къща, ако трѣбва да напусна мѣстото си?“ — запита Рихтеръ.

— „Та що ми трѣбва да скърби за къщата ви“, — расърдено каза немилостивия Демлихъ.

Хансъ Рихтеръ, излизайки да си върви, продължи. — „Вий трѣбва да се радвате, че имате благонадѣждни работници, и вървайте, че скоро ще се раскайвате за жестокостта си“, — каза той сърдито.

— „Да се раскай — охо, заплашване, а?“ — измърмори Демлихъ уплашено.

Въ това врѣме въ стаята се втурна запжхтия Кюниге.

— „Г-нъ Демлихъ, — една бомба! една бомба!“

Г-нъ Демлихъ прибѣднѣ. — „Що?.. Гдѣ?“ — запъване се той.

„Долу — въ прозореца на долний етажъ, — излѣжда нѣщо като едно гърне и пуши — точно като гърне“.

— „Пратете за помощ!“ — викаше Демлихъ.

— „Работницитѣ сѣ въ ливадата — никой не иска да се приближи — не може да се знае...“ извѣсти Кюниге и избѣга.

Хансъ Рихтеръ изслуша съ ироническа усмивка доклада на Кюниге и каза: „И така — збогомъ, г-нъ Демлихъ!“

— „А, тогасъ останете пакъ — тѣй, помогнете пъкъ!“ — викаше Демлихъ, който мѣжду туй, съ единъ погледъ къмъ прозореца, се бѣше убедилъ, че наистина, близо при него имаше едно гърне, което пуши. Какво друго ще е освѣнъ бомба?

— „Тукъ азъ пѣмамъ повече работа, азъ съмъ уволненъ“, — изговори работника Рихтеръ и се възви къмъ стѣлбата, на която Демлихъ не се решаваше да стѣпи, защото тъкмо до нея, отдолу стоеше бомбата.

— „Драгий ми Рихтеръ“, — молеше се чифликчията, — вий бѣхте артилеристъ, вий сте единствения човѣкъ, който може да ме спаси! имайте, моля ви се човѣщина!“

— „Тѣй хж, човѣщина, като вашата!“ — отговори Хансъ съ ирония — „впрочемъ, азъ искамъ да видя туй нѣщо“.

Той слѣзи по стѣлбата. Въ мотвака търчеше срѣщу него готвачката. Тя бѣше чула

презъ отворенитѣ врата разговорътъ между него и господаря; съобщилъ нѣщо тихо на Рихтера.

— „Хмъ, хмъ“, — каза той също така тихо, — „малкии страхъ на оплашения не врѣди“.

Въ това врѣме, той отиде къмъ прозореца, предъ когото черния вальцестъ прѣдметъ пушеше, и го разглѣдаше, като си клатеше главата.

— „Сега?“ — запита г-нъ Демлихъ, който боязливо вървеше задъ него.

— „Не бойте се“, — каза Хансъ Рихтеръ, — „наистина бомба е, но има още нѣколко минути до гдѣто да избухне“.

Демлихъ бѣше останалъ почти безъ паметъ отъ страхъ.

— „Не можете ли изгаси фитиля?“ — попита той.

— „Възможно е — нъ е опасно“.

— „Макаръ направете го!“

— „Зарадъ единъ чифликчия, който ме изхвърля?“ — каза Рихтеръ.

— „Нъ цѣлата къща може да хвъркне на въздуха!“ — ридаше Демлихъ.

— „Та защо да скърби за вашата къща — казахте Вий напредъ“, — забѣлѣза работника хладнокръвно.

кръст? Да се спираме ли върху онай „чудна“, споредъ „Млада България“, статия, отъ която той още на другия денъ се отказа, като Петъръ отъ Христа? Да кажемъ ли нѣщо и за неговия лицемѣренъ, незуитски изикъ, за неговата, особено на послѣдъкъ, убийствена безсърдъжателностъ? Да кажемъ ли... по напата характеристика и безъ туй стана доста дълга, а ний мислимъ, че „умному мало довѣтъ“.

Какво спечели новото правителство отъ защитата и застъпничеството на в. „Прогрессъ“? — Нищо. Напротивъ, то още повече биде насърчено по хлъзгавия път на беззаконията и прѣстъпленията. Но какво изгуби той? — Всичко. А най-главно, той изгуби своето честно име и отъ важенъ общественъ факторъ се превърна въ нископоклонически придворенъ лѣскалъкъ и „хитрующъ“ прикривател на беззаконията на едно правителство, на което самитѣ дѣла викатъ противъ него.

А народътъ?... Народътъ въ лицето на вчерашнитѣ свои приятели види своятъ най-опасни врагове. За първо врѣме, той имъ плаща съ своето равнодушие и презрѣние. Но близъкъ е денътъ, когато ще ги запрати на историческото купище...

Единъ бившъ почитател на в. „Прогрессъ“

ВЪНКАШНА ХРОНИКА.

Франция. Та годишния конгресъ на французскитѣ въглекопачи е отворенъ на 8/20 Мартъ въ Lens подъ председателството на социалистически депутатъ и бивши въглекопачъ, Basly. Присъжествуватъ прѣдставители отъ всички въглекопачни работнически дружества въ Франция.

Наскоро ще се събере въ Парижъ и международния конгресъ на въглекопачитѣ.

Дания. Социал-демократическата партия започна да издава в. „Landsarbejder“ (Селянитѣ), прѣдначенъ специално за агитация между селянитѣ.

За идущитѣ депутатски избори въ Дания, които ще станатъ презъ м. Априлъ, социал-демократическата партия е поставила свои кандидати въ всички избирателни окръжи въ Копенхагенъ, и въ нѣколко селски окръжи.

Въ Англия има всеобща стачка въ фабричитѣ за ржжавици, въ която до сега участвуватъ около 200,000 работници, отъ които, най-вече въ Личестеръ, центра на ржжавичната индустрия, Портсмутонъ и Лондонъ. Причината за тази стачка е, че фабрикантитѣ искатъ всеобщо въвеждане на машинитѣ въ тази индустрия, които освѣтъчъ че ще повлияятъ на работническата заплата, по още изискватъ и по-бързо и по ловко работение. Работниците искатъ да установятъ едно по-бавно карание

на машинитѣ, а фабрикантитѣ искатъ напълно да се ползватъ отъ силата на машинитѣ. Работниците сж добръ организирани и ще могатъ да удържатъ побѣда. Но важно е, че капитализма принуждава работниците за самостъхранение да се борятъ противъ машинитѣ, които при по справедлива общественна наредба немогатъ да принесатъ, освѣтъчъ голѣми благодѣния на човѣчеството.

Италия. Официално е установено, че военитѣ сѣдилища въ Сицилия и Липірана, учредени отъ Криспи слѣдъ по-многогодишната революция въ Сицилия, сж осѣдили за въ тѣмница 945 граждани, на които общо е наложено 41 столѣтне 99 години и 3 мѣсеци затворъ. А разносикитѣ, които е струвалъ похода за усмиряване на въстаналитѣ, се въскачватъ на 8,500,000 л. По този начинъ можа Криспи да усмири възбунтувалитѣ се гладни работници, и да вътвори „порядѣкъ“.

Сега Криспи е занятъ, първо: съ подигането разни процеси противъ италианскитѣ социалисти, на основание закона за апархиститѣ. Такъвъ процесъ е свършенитѣ срѣщу другари Турати и неговитѣ милански другари, а сжщо, още несвършенитѣ противъ депутатитѣ социалисти Андреа Коста, Прамоллини и тѣхнитѣ приятели. Второ, — съ приготвянето избирателнитѣ списъци за идущитѣ депутатски избори. По приготвянето на тѣзи списъци, миланския вѣстникъ „Secolo“ донася такива свѣденія, които ни напомнятъ избирателнитѣ машиниции въ България, така: мѣстността Каррара има 4000 демократически избиратели и 2000 правителствени. За да направи отъ тѣзи 2000 избиратели 5000 и по този начинъ да си осигури едно болшинство, накарва да впишатъ въ избирателнитѣ списъци, не само непълнолѣтни хора, затворници и всевъзможни прѣстъпници, по повиква на помощ и отдавна умрѣлитѣ избиратели, като на противъ невинсватъ много нѣлоправни, нѣму неприятни избиратели. Тѣзи случаи сж повдигнали цѣла буря въ италианската преса.

До господина Редактора на в. „Млада България“.

Господине Редакторе,

Ако обичате и считате за потрѣбно моля, напечатайте настоящето ми.

Четохъ антрафилето „Сопаджилъкъ между нашитѣ студенти“ въ брой 7 отъ вѣстника Ви и ако да не се спомѣнувахъ изрично имената на „сопаджилъкъ“ К. Поповъ и Пастуховъ не бихъ даже и подозрѣлъ, че между изложеното въ това антрафиле и самата случка на 16 т. м. въ гостилница „Урвичъ“ съ г. Бербенко има нѣщо общо.

Господине Редакторе! Не искамъ да прави никакъвъ апелъ къмъ истината и справедливостта, не искамъ да изказвамъ никакво възмущение противъ изопачаването до неузнаваемостъ. Азъ съмъ българинъ и знамъ какво значи българска политическа газета. ... И не се очудихъ, като видѣхъ

осторожно и го хвърли въ блиската локва.

Всички, а особено г. Демлихъ си отдъхнаха. Енергичния Хансъ Рихтеръ ги спаси отъ голѣмата опасностъ.

Привечеръ Хансъ Рихтеръ сѣдеше въ домътъ си, когато при него влѣзи приятелката му — готвачка на чифликчиата.

— „Гѣй Хансъ“, — каза тя и се усмихна хитро. — „Готварското гърне повлия много по-добръ. отколкото азъ си прѣдполагахъ. Слѣдъ като случайно чухъ, че страхливеца Демлихъ иска да те испѣди отъ чифлика, земахъ бързо едно рѣшение.“

Азъ напълнихъ онова желѣзно гърне съ остапалата отъ закуската горѣща каша и го турихъ подъ прозореца на Демлиха. Единъ звакъ, и една дума и Кюниге ви извѣсти, че има подхвърлена бомба“.

— „Да, да“, — помисли Хансъ — „този пътъ вий можемъ да извикаме: „Да бже благословена бомбата!““

(Изъ „Der Wahre Iacob“).

Bein, 14/III 95 г.

К. С.

себе си и моитѣ двама приятели станали жертва на партизански страсти. Повтарямъ, азъ съмъ българинъ и въпросното антрафиле не ме удиви. То ме само изненада: четохъ го въ „Млада България“.

Зная сжщо тѣй, че да се обѣснявашъ и за-пищавашъ, значи да се излагашъ отъ ново да ставашъ жертва. И азъ не бихъ написалъ настоящето, ако въ тази история да не сж намѣсени двама мои приятели.

Самата истина е тази.

На 15 того въ гостилница „Урвичъ“ искарамъ изъ търпение отъ г. Бербенко ударихъ му една плѣсница за писка клѣвета и лъжа. Подробности по тази клѣвета и по намѣрението на г. Бербенко азъ чрѣзъ печата не мога да дамъ, защото съмъ студентъ и тази история има връзка съ извѣстни общественически постѣпки. Каква роль сж играли тукъ г. г. Минковъ и Пастуховъ може да се уѣтри всѣки, като узнае тѣхното изненадва-ние отъ моята постѣпка, които азъ, противъ во-лята си, въ разпалеността си, извършихъ. При това г-нъ Минковъ още ходи съ посиняло око и носъ отъ удара, който г. Б. вмѣсто менъ, погрѣшно му нанесе и за което г. Б. три нѣти искалъ па-рдонъ отъ г. М. и получилъ великодушно проща. — Да ли ний тримата сме сопаджии и можемъ ли да бъдемъ такива, знае всѣкой който ни познава отъ малко малко. Но на това точка. Ще пригугри само, че и най-безсѣвъстни човѣкъ би трѣб-вало да говори съ по-голѣмо уважение за г. г. Пастухова и Минкова, ако ги познава даже само и по физиономия. ... А да се глѣда на една проста защита на честта, като на единъ сопа-джийски актъ и да се изопачава самата сѣмностъ до непознаваемостъ е повече отъ прѣсилено.

Азъ крайно съжалявамъ, че като студентъ не мога да дамъ подробна гласностъ на отивитѣ, които сж заставили г. Б. да пусти клѣветата противъ менъ.

Г. Редакторе, вий давате свѣтъчъ, какъ да се постѣпка съ нападателитѣ ни. Позвовете да ви кажа, че азъ, съ даваното плѣсница г. Бербенку като на клеветникъ, постѣпихъ именно по Вашия рецептъ, който е и мой.

18 III София.

Съ отлично почитание:

К. Поповъ.

ИЗЪ ВСѢКИДНЕВНИЯ ЖИВОТЪ.

— Търговия съ черковнитѣ обряди. Отъ Панагюрище ни съобщаватъ, че четирима младежи сж биле въичани, слѣдъ като заплатили на попо-ветѣ 5—6 пѣти по голѣма сума, отъ колкото е предвидена въ закона. На М. К. Бояджиевъ отъ Панагюрище взети 80 л. въ предлата и 60 л. въ записъ; на Динко Ангеловъ отъ с. Еремий, Панагурска окол., 80 л.; на Добре Ненковъ отъ с. Бана Пан. окол., въ записъ 70 л.

— Везкористния попъ Н. П. Марковъ, архи-ерейски намѣстникъ въ Конривидица, е въ сжщото време и учителъ въ класното училище. Малко не-вѣжъ пада попъ Марковъ за тази работа, ама нали е шурей на секретари при министерския съ-вѣтъ, взима и отъ нея 1800 левчега. Предава той географията безъ карти, както и самъ и е училъ, а историята — вземете отъ тукъ до тукъ. Но сега г. Величковъ е министър на просвѣщенieto.

— Военни прѣлести. Войника Г. Ивановъ отъ 7 рота се смѣлъ на своя другаръ, за гдѣто отъ бой му се причервилъ врата. Поручикъ Верговъ безъ да разбере причината на смѣха, выпуска се като звѣръ на войника съ псувни и го удрялъ съ ножницата до тогава, до като се искрвила. Сирѣтъ, че му домилява за ножницата. Но свирѣния ине-тиникъ изново се запали и потърсилъ отмѣщение за ножницата. Войника билъ ританъ клѣтъ за-върнело, до като падналъ въ несвѣсть.

Но пакъ, жалко е за ножницата!

МАЛКА КОРРЕСПОНДЕНЦИЯ.

Габрово. Д. Писмото закъсня

Варна. Х. Д. топлово. Телеграммата, може би, не е стигнала въ София. Трудно е вѣстника да се испраша безъ предлата.

с. Малий Стеновецъ Л. К. Можете да се отнесете за това до търновската соц.-демократическа група. Редовтѣ на соц.-демокр. партия сж отворени за всѣки ленивъ съмишлен-никъ и искренъ служителъ.

Търново. А. Ангелевъ. На какъвъ адресъ е получа-валъ Ц. „Денъ“ до сега? аритѣ получени.

Брѣзовско с. адж. К. Ивановъ. Вѣстника ви се испраша редовно отъ насъ.

Варна. М. Попова. Съжаляваме, че не можемъ наруши правилото си: безъ предлата никомъ.

ОБЯВЛЕНИЯ.

ИЗЛЕЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ 35 учи-
лищни
пѣсни на 1, 3 и 4 гласа, наредени за долнитѣ
классове на гимназитѣ, педагогическия училища
и горний курсъ на основнитѣ училища. Отъ А. А.
Стояновъ въ Шуменъ Цѣна 60 стотинки.

5—9—5

Печатница „Напредъкъ“ — София.

Отговоренъ-Редакторъ А. Ив. Гюзелевъ.